

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060103

DOM
2020-06-25
Stockholm

Mål nr
P 13428-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-11-22 i mål nr P 5153-19, se bilaga A

PARTER

Klagande K.D.

Motpart

Stadsbyggnadsnämnden i Helsingborgs kommun

SAKEN

Bygglov på fastigheten XX i Helsingborgs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom endast på det sättet att avgiften bestäms till 68 310 kr.

Dok.Id 1595068

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

K.D. har i första hand yrkat att bygglovets ska upphävas och i andra hand att avgiften på 87 998 kr för bygglovets ska sättas ned.

Stadsbyggnadsnämnden i Helsingborgs kommun har bestritt ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Parterna har i allt väsentligt åberopat samma omständigheter som i underinstanserna. Stadsbyggnadsnämnden har gett in kommunens plan- och bygglovtaxa.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

K.D. har i första hand yrkat att bygglovets ska upphävas eftersom det inte krävs bygglov för en ekonomibyggnad på en jordbruksfastighet utanför detaljplanelagt område. Hon fick fel uppgift från kommunen när det vid hennes förfrågan uppgavs att det krävdes bygglov. Därför ansökte hon om bygglov.

Mark- och miljööverdomstolen har i tidigare avgöranden bedömt att en person som ansökt men inte fått bygglov kan överklaga och begära att domstolen ska pröva om åtgärden kräver bygglov (Mark- och miljööverdomstolens domar i mål nr P 2166-19 och P 5260-19, båda meddelade den 28 november 2019). Mark- och miljööverdomstolen bedömer att situationen i aktuellt mål är annorlunda. Av utredningen framgår att K.D. har ansökt om bygglov för ett ridhus efter att hon frågat stadsbyggnadsförvaltningen om åtgärden kräver bygglov. Eftersom hon därefter har fått det bygglov hon har ansökt om kan det inte anses ha gått henne emot. Dessutom kan det inte generellt anses att ridhus inte kräver bygglov, jfr RÅ 2005 ref 53. Mark- och miljööverdomstolen instämmer därför i den bedömning som mark- och miljödomstolen har gjort i denna del.

När det gäller K.D.s andrahandsyrkande att avgiften för bygglovet ska sättas ned framgår det av kommunens plan- och byggtaxa att en justering av bygglovs-avgiften bör göras om det är fråga om en ”Stor enkel byggnad (oisolerad, till exempel lagerhall) $\geq 600 \text{ m}^2$ utom detaljplan. Då ska avgiften sättas ner med 0,3 bygglovs-avgift. Av handlingarna i målet framgår att ridhusets area (bruttoarea adderat med öppenarea) är $1\,725 \text{ m}^2$ och att konstruktionen är av enkel beskaffenhet. Nämnden har inte gjort någon justering för stor enkel byggnad men Mark- och miljööverdomstolen bedömer att det aktuella oisolerade ridhuset får anses vara en sådan stor enkel byggnad där justering enligt taxan bör göras. Eftersom det i taxan även finns en möjlighet att justera bygglovsavgiften för stor enkel byggnad inom detaljplan med något annorlunda beräkningssätt, har nämnden fått tillfälle att redovisa hur den anser att bygglovs-avgiften ska beräknas i detta fall om justering ska göras för det fall ridhuset bedöms vara en stor enkel byggnad. Nämnden har då angett att den totala avgiften då skulle bli 68 310 kr.

Den totala avgiften är i huvudsak hänförlig till handläggningsåtgärder rörande bygglov och handläggningsåtgärder rörande startbesked. En mindre del av avgiften är hänförlig till vissa administrativa kostnader. Det är endast handläggningsåtgärder för bygglov som enligt kommunen påverkas av att åtgärden avser en stor, enkel byggnad utom detaljplan, varför den totala avgiften enligt plan- och byggtaxan ska beräknas så att endast handläggningsfaktorn för bygglov och inte för startbesked ska sättas ner med 0,3.

Mark- och miljööverdomstolen kan instämma i den tolkning av taxans möjlighet att justera för stor enkel byggnad utom detaljplan som kommunen har angett. Den totala avgiften för bygglovet ska därför, med bifall till andrahandsyrkandet, bestämmas till 68 310 kr.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Roger Wikström, referent, tekniska rådet Inger Holmqvist samt tf. hovrättsassessorn Erik Stålhammar.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Simon Nesterud.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-11-22
meddelad i
Växjö

Mål nr P 5153-19

PARTER

Klagande K.D.

Motpart

Stadsbyggnadsnämnden i Helsingborgs stad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut från den 17 oktober 2019 i ärende nr 403-27596-2019, se bilaga 1

SAKEN

Avgift för handläggning av bygglov av ridhus på XX, Helsingborgs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Helsingborgs kommun (nämnden) beslutade den 31 juli 2019 att bevilja bygglov för nybyggnad av ridhus på fastigheten XX i Helsingborgs kommun. Samtidigt beslutade nämnden att ta ut en avgift om 87 998 kronor för handläggning av ansökan avseende bygglov och startbesked.

Avgiftsbeslutet överklagades till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen), som avslog överklagandet.

Länsstyrelsens beslut har nu överklagats till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

K.D. har yrkat att hon ska friskrivas från kravet på bygglov och de kostnader hon blivit ålagd för bygglovet.

Till stöd för sin talan har hon anfört i huvudsak följande. Ekonomibygnaden är oisolerad i plåt för hästhållning/lantbruk och ska innehålla yta för ridbana, garage till traktor och övriga arbetsredskap för skötsel av gård och odling av hö. I ekonomibygnaden ska byggas en ej bärande mellanvägg för att göra plats utmed ena långsidan av ekonomibygnaden till oisolerade uteboxar som kommer att vara avsedda för tillfällig uppställning vid behov. Ekonomibygnaden är en icke bygglovspliktig byggnad utanför detaljplan.

Vid kontakt med bygglovsavdelningen ställde hon frågan om det krävdes bygglov för den planerade byggnaden. Svaret hon fick var att det krävdes bygglov. Det har sedermera kommit till hennes kännedom att bygglov inte krävs för den aktuella byggnaden och hon överklagade det beviljade bygglovet till länsstyrelsen, men de avslog hennes överklagande. Hon fick då rådet av Boverket att överklaga till mark- och miljödomstolen då bygglovet saknar förklaring varför hon behövt ansöka om bygglov. Boverket har informerat henne om att det ska finnas särskilda bestämmelser som gäller för lantbruksfastigheter utanför detaljplan.

Enligt Boverket kan det krävas bygglov för en ekonomibyggnad även om det ligger utanför detaljplanelagt område. Detta gäller när kommunen i områdesbestämmelser har bestämt att ekonomibyggnader kräver bygglov men det krävs då särskilda skäl för bygglovsplikt. Särskilda skäl kan vara om området är känsligt med hänsyn till landskapsbilden eller bebyggelsens karaktär eller att risken för störningar för att krav på bygglov är motiverat.

I ett beslut där krav på bygglov finns ska en tydlig motivering finnas i dokumentet om det inte är uppenbart obehövt. Det innebär att beslut om bygglov, marklov och rivningslov ska motiveras. Vidare finns flertal rättsfall på Boverkets hemsida där det framgår att det inte krävs bygglov för den nu aktuella ekonomibyggnaden (dom från mark- och miljödomstolen i Nacka mål nr P 5898-11 den 28 februari 2012, RÅ 1995 ref. 93).

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Av handlingarna i målet framgår det att K.D. har ansökt om bygglov för ett ridhus på rubricerad fastighet och att ett bygglov har beviljats efter handläggning. Enligt 9 kap. 14 § plan- och bygglagen (2010:900) är det möjligt att ansöka om bygglov för en åtgärd som inte kräver bygglov och man har rätt att få sin ansökan prövad. Om en ansökan om bygglov kommer in till nämnden ska den således prövas oavsett om åtgärden kräver bygglov eller inte. Nämndens beslut innebär inte något krav på bygglov utan beslutet har fattats eftersom K.D. har ansökt om bygglov. Bygglovet har beviljats i enlighet med hennes ansökan och beslutet har inte gått henne emot. Det K.D. har anfört om att hon överklagar kravet på bygglov prövas därför inte av domstolen.

Nämnden har rätt att ta betalt för sin handläggning av en ansökan om bygglov. Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att avgiften har beräknats enligt den i målet gällande plan- och byggtaxan (kf § 50, antagen den 27 april 2011). Det har vidare inte framkommit några omständigheter i målet som

utgör skäl för att sätta ner den påförda avgiften. Vad K.D. har anfört föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD- 02)
Överklagande senast den 13 december 2019.

Anna Karlsson

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anna Karlsson, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna Fridh.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.